

Dr Ilmar Soomere 70

Ilmar Soomere on sündinud 23. aprillil 1942 Tallinnas, lõpetanud Tallinna II Keskkooli 1960. aastal ning Tartu Riikliku Ülikooli arsti-teaduskonna kiitusega 1966. aastal. Ülikooliõpingute ajal oli ta üliõpilaste teadusliku ühingu psühhiaatriaringi aktiivne liige ning sai paaril aastal ka oma hilisemas põhitöökohas Jämejala psühhoneuroloogiahaiglas hüpnoosiravi harjutada. Aastatel 1966–1970 teenis dr Ilmar Soomere Nõukogude armees polgu nooremarstina ja psühhoneuroloogina. Alates 1970. aastast kuni praeguseni on ta olnud arst Jämejala haigla eri ametikohtadel. Juubilaril on tulnud seal aastakümnete jooksul juhatada mitme osakonna tööd ning üle 30 aasta on ta praktiseerinud seksuoloogina. Kokku üle 40 aasta kestnud arstitöö jooksul on I. Soomere statsionaaris ravinud 4000 ja ambulatoorselt 6000 haiget.

Juubilar on juba alates ülikoolis õppimise ajast olnud väga mitmekülgse kultuurihuviga ning aastakümnete jooksul on ta viljaka kirjamehena kirjutanud ise arvukalt raamatuid ning tõlkinud teiste autorite omi. Alates 1963. aastast on Ilmar Soomere süstemaatiliselt uurinud parapsühholoogilisi nähtusi ning avaldanud sel teemal kümme raamatut, sh „Vaimuelust Eestis“ (1977), „Unenägede sümbolika“ (1988) ja „Paleokontakt“ (2011). Samuti on ta eestindanud inglise keelest mitmeid raamatuid India kultuurist ja usundiloost ning nende seostest kristlusega, sh Holger Kersteni „Jeesus elas Indias“ (2005). Eesti meditsiiniajaloo seisukohalt on oluline märkida, et koos prof

Ernst Raudamiga avaldasid nad 1977. aastal raamatu Eesti neuroloogia ja neurokirurgia rajajast professor Ludvig Puusepast. Samuti kogus ta nii dokumentidest kui ka vahetutelt tunnistajatelt andmeid president Konstantin Pätsi viibimise kohta Jämejala haiglas 1954. aasta detsembris ning avaldas sel teemal 1988. aastal artikli ajakirjas Vikerraar. Oma eriala probleemide ühiskonnas tutvustamisele on ta andnud suure panuse 1990. aastal ilmunud „Väikese eesti seksiraamatu“ autorina. Heameel on märkida, et juubilar keeleand on kandunud edasi ka tema järglastele: tema poeg Lauri Sommer on meie noorema põlvkonna kirjanik ja tütar Triinu Soomere inglise filoloog.

Kolleegide nimel soovime juubilarile edaspidiseks head tervist ja mõttevärskest!

Eduard Viira

eduardviira@hot.ee

Uus teadusdoktor

Meditsiinidoktor Vivian Kont

15. juunil 2012 kaitses TÜ ÜMPI doktorant Vivian Kont meditsiinidoktori väitekirja „Autoimmune regulator: characterization of thymic gene regulation and promoter methylation“. Tööd juhendas TÜ molekulaarse immunoloogia prof Pärt Peterson ja oponeeris dotsent Olov Ekwall Göteborgi Ülikoolist. Töös leiti, et koespetsiifiliste geenide ekspresioon sõltub AIRE geeni koopiaste arvust tuumuses ja nii AIRE kui ka koespetsiifilised geenid ekspresseeruvad tuumuse säsis ning neil on tuumuse eri arenguetappidel sarnane avaldumismuster. AIRE geenil on otsene roll koespetsiifiliste geenide ekspressioonis, mille vahendusel on võimalik mõjutada tsentraalse immunoloogilise tolerantsuse või autoimmuunsuse tekkimist. Et sarnaselt koespetsiifiliste antigeenidega järgisid ka tuumuse kemokiinid AIRE avaldumismustrit sünnijärgsel perioodil ja AIRE geeni üleekspresseerimise tingimustes tõusis CCL5, CCL22 ja CCL19 kemokiinide tase, siis kinnitavad need leiud AIRE valgu rolli tsentraalse tolerantsuse kujunemises. AIRE promotori metülatsiooni uurimisel selgus, et see oli hüpometüleeritud mTEC-ides ja cTEC-ides ning CpG metülatsiooni tase tõusis AIRE-negatiivsetes tükotsüütides.